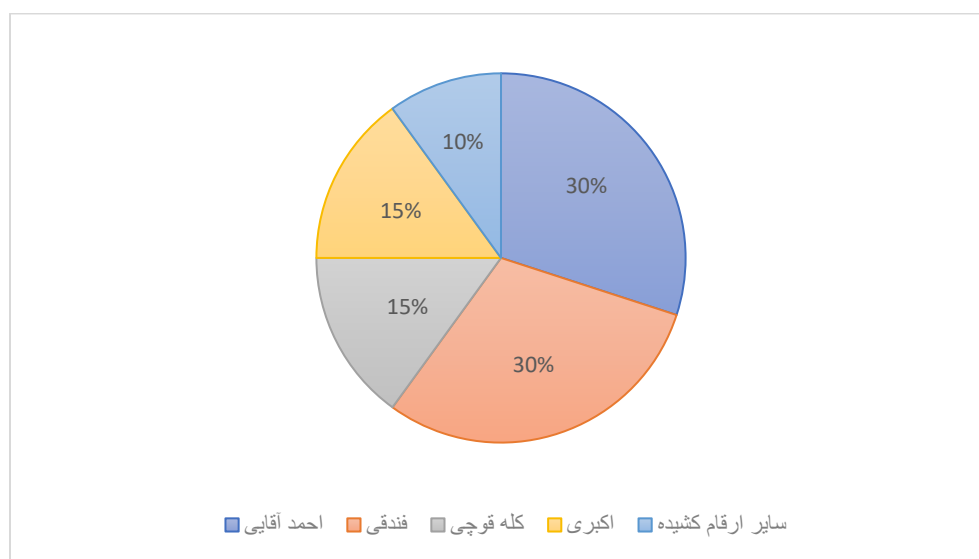

گزارش مختصری از میزان تولید و بهای تمام شده پسته در سال ۱۴۰۴

کمیته آمار انجمن پسته ایران بر اساس جمع بندی داده ها و اطلاعات دریافت شده از تعدادی باغدار پسته در سراسر کشور، میزان تولید محصول پسته خشک در پوست ایران را برای سال ۱۴۰۴، ۲۴۰ هزار تن پیش بینی کرد که بر اساس سطح زیرکشت ارقام مختلف در کشور، برآورد می شود محصول سال جاری شامل: ۳۰ درصد رقم فندق، ۳۰ درصد رقم احمدآقایی، ۱۵ درصد رقم کله قوچی، ۱۵ درصد رقم اکبری و ۱۰ درصد سایر ارقام کشیده باشد.

سهم ارقام مختلف پسته از ۲۴۰ هزار تن

عوامل متعددی بر تولید پسته در سال جاری تاثیرگذار بوده اند. این عوامل شامل نوسانات دمایی، کاهش جوانه زایی (که پیش بینی می شود تولید سال آینده را نیز تحت تاثیر قرار دهد)، شیوع آفت پسیل پسته، وزش بادهای مخرب، دمای بالای هوا در ماه های اردیبهشت، خرداد و تیر، وقوع سرمازدگی بهاره در استان های خراسان رضوی، خراسان جنوبی، فارس، سیستان و بلوچستان و تهران، مشکل کم آبی و شوری آب در اکثر مناطق پسته خیز (به ویژه در استان های قم و کرمان) و همچنین قطعی های مکرر برق است که منجر به اختلال در سیستم آبرسانی شده است. علیرغم چالش های اقلیمی، تنش های آبی و شیوع آفت پسیل که تولید پسته را تحت تاثیر قرار داده اند، آمارها حاکی از افزایش تولید در استان های کرمان، یزد، فارس، سمنان، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و اصفهان نسبت به سال گذشته است. در مقابل استان های خراسان رضوی، مرکزی، قم، تهران، قزوین و خراسان شمالی با کاهش محصول مواجه خواهند بود.

پیش بینی انجمن پسته ایران از میزان تولید پسته خشک سال ۱۴۰۴	
استان	میزان محصول (تن)
کرمان	۱۲۰,۰۰۰
خراسان رضوی	۵۱,۰۰۰
یزد	۱۹,۰۰۰
خراسان جنوبی	۱۱,۰۰۰
سمنان	۱۰,۰۰۰
فارس	۹,۰۰۰
اصفهان	۵,۰۰۰
مرکزی	۴,۰۰۰
قم	۴,۰۰۰
سیستان و بلوچستان	۲,۰۰۰
تهران	۲,۰۰۰
قزوین	۱,۰۰۰
خراسان شمالی	۵۰۰
سایر استان ها	۱,۵۰۰
مجموع	۲۴۰,۰۰۰

هزینه تمام شده تولید هر کیلو پسته خشک

عنوان	هزینه (تومان)
جمع هزینه های جاری باغبانی برای هر کیلو پسته خشک	۲۱۳,۳۶۹
جمع هزینه های استهلاک سرمایه گذاری باغی برای هر کیلو پسته خشک	۲۳۱,۶۴۳
جمع هزینه های بیمه، برداشت، حمل، فرآوری و مدیریت برای هر کیلو پسته خشک	۹۶,۹۰۰
هزینه تمام شده تولید برای هر کیلو پسته خشک در سال ۱۴۰۴	۵۴۱,۹۱۲

هزینه تولید هر کیلو پسته خشک حدود ۵۴۲,۰۰۰ تومان می باشد.

در خصوص هزینه تولید پسته در باغات کشور، ذکر چند نکته ضروری است:

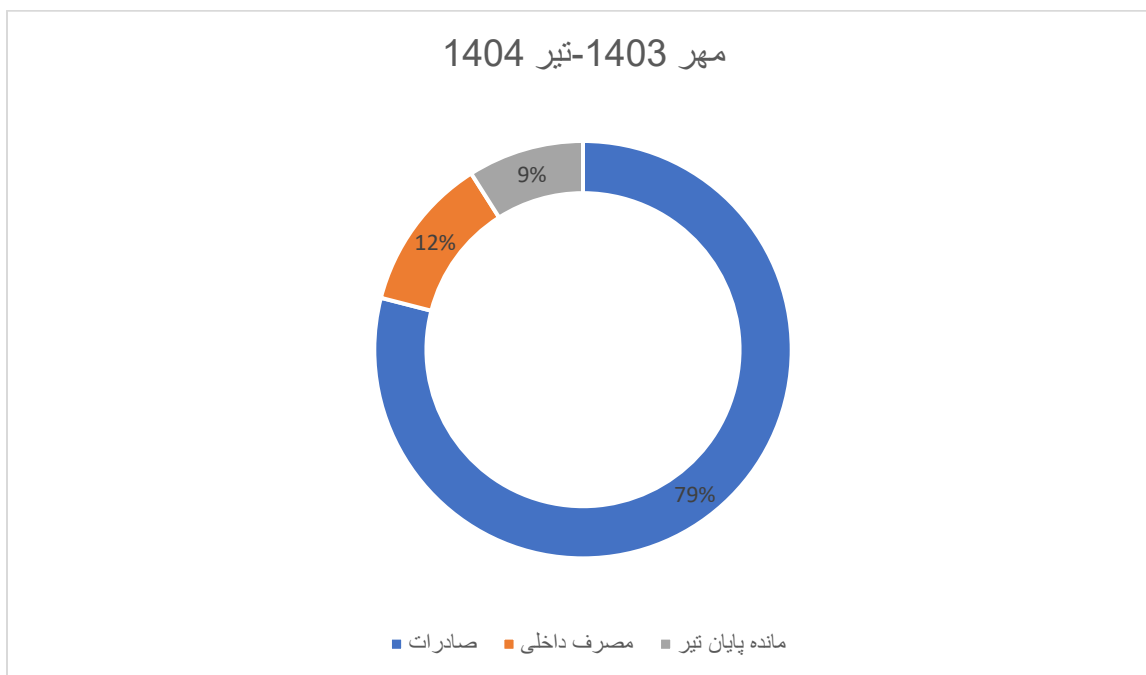
- ۱- عملکرد بالاتر باغ مورد مطالعه: متوسط برداشت در باغ مورد بررسی حدود ۱,۴۰۰ کیلوگرم است که عملکردی بالاتر از اغلب باغات پسته ایران دارد. باغات با عملکرد پایین تر، در صورت محاسبه هزینه سرمایه گذاری، هزینه تولید بسیار بالاتری نسبت به عدد ذکر شده خواهند داشت.
- ۲- مغفول ماندن اصول حسابداری: محاسبه هزینه استهلاک سرمایه و انجام این محاسبات بر اساس ارزش روز، اصول حسابداری هستند که نه تنها در باغداری پسته ایران، بلکه در اکثر فعالیتهای اقتصادی کشور کمتر رعایت می شوند. نادیده گرفتن این اصول، پایداری و بقای کلیه فعالیتهای اقتصادی کشور را تهدید می کند.

روند افزایش هزینه ها طی دو سال اخیر

کلیه هزینه ها به تومان می باشد			
درصد افزایش	سال محصولی ۰۴-۰۳	سال محصولی ۰۳-۰۲	سر فصل هزینه
۵۱٪	۸۱,۷۸۰,۰۰۰	۵۴,۲۳۸,۰۰۰	هزینه کارگری
۲۱٪	۱۸۳,۸۸۶,۰۰۰	۱۵۱,۳۹۵,۰۰۰	هزینه مواد مصرفی و وسایل جایگزین
۲۸٪	۳۳,۰۵۰,۰۰۰	۲۵,۸۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره ماشین آلات و خدمات
۲۹٪	۲۹۸,۷۱۶,۰۰۰	۲۳۱,۴۳۳,۰۰۰	جمع هزینه های جاری باغداری در هر هکتار
۴۲٪	۳۲۴,۳۰۰,۰۰۰	۲۲۸,۰۷۵,۰۰۰	هزینه های سرمایه ای باغداری در هر هکتار
۳۶٪	۶۲۳,۰۱۶,۰۰۰	۴۵۹,۵۰۸,۰۰۰	جمع هزینه های باغداری در هر هکتار
۳۶٪	۴۴۵,۰۱۱	۳۲۸,۲۲۰	هزینه های باغداری به ازاء هر کیلو پسته خشک
۳۴٪	۹۶,۹۰۰	۷۲,۴۵۰	هزینه های بیمه، برداشت، حمل، فرآوری و مدیریت برای هر کیلو پسته خشک
۳۵٪	۵۴۱,۹۱۲	۴۰۰,۶۷۰	هزینه تمام شده تولید برای هر کیلو پسته خشک درهم

هزینه تمام شده تولید هر کیلو پسته خشک درهم نسبت به سال محصولی قبلی با حدود ۳۵٪ افزایش همراه بوده است.

وضعیت تولید، صادرات و مانده محصول پسته خشک در پوست ایران در سال ۱۴۰۳/۰۴

محصول در دسترس: ۲۳۰ هزار تن

از مجموع ۲۳۰ هزار تن موجودی پسته خشک در پوست در مهر ماه ۱۴۰۳ تا پایان تیر ماه ۱۴۰۴ حدود ۲۱۰ هزار تن پسته مصرف شده است که شامل ۱۸۳ هزار تن صادرات معادل خشک در پوست (۷۹٪) و ۲۷ هزار تن فروش داخلی (۱۲٪) می شود. بنابراین تنها ۲۰ هزار تن (۹٪) از محصول سال باقی مانده است.

روند محصولات صادراتی پسته ایران

در سال های اخیر سهم درصدی صادرات مغز پسته، مغز سبز و مشتقات مغز پسته رشد قابل توجهی داشته است، در مقابل سهم پسته خندان، دهان بست و پسته های مکانیک خندان یا آب خندان کاهش یافته است. همچنین میزان تولید مغز از پسته خندان (به ویژه در ارقام گرد) نسبت به سال های گذشته افزایش پیدا کرده است.

مقاصد صادراتی پسته ایران (معادل خشک در پوست)

بازارهای صادراتی پسته ایران متنوعند و سهم هر یک بسته به شرایط بازار دچار نوسان و تغییر می شود. امسال چالش های داخلی و خارجی باعث شده درصد بیشتری از صادرات پسته ایران به بازارهای صادرات مجدد یعنی **امارات و ترکیه** اختصاص یابد. به طور کلی در سال های پر محصول سهم صادرات به **شرق دور (به ویژه چین)** بالاتر است. در ۱ سال گذشته صادرات به **کشورهای مشترک المنافع** وضعیت مطلوبی داشته و پیش بینی می شود در سال های آینده به واسطه توافق نامه ایران و اوراسیا (که بخش عمده ای از کالاها از جمله پسته را پوشش می دهد) رشد بیشتری پیدا کند.

مقاصد صادراتی پسته ایران	سهم درصدی
خاورمیانه	۱۱
صادرات مجدد	۲۷
اتحادیه اروپا	۶
کشورهای مشترک المنافع	۱۷
شبه قاره هند	۱۸
شرق دور	۲۱